

รายงานที่ ๑๐๐๓/๒๕๕๘ เรื่อง สิทธิชุมชน กรณีการดำเนินงานของบริษัท น. จำกัด ส่งผลกระทบต่อประชาชนในพื้นที่อำเภอสำโรง (Samrong) และจงกล (Chongkal) ในจังหวัดโอดอร์ เมียนเจย (Oddar Meanchey) ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของกัมพูชา

ประเด็นคำร้อง

มูลนิธิฟื้นฟูชีวิตและธรรมชาติ ร้องเรียนว่า บริษัท น. จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทสัญชาติไทย ได้รับสัมปทานที่ดินทางเศรษฐกิจ เพื่อดำเนินธุรกิจอุตสาหกรรมน้ำตาลในพื้นที่อำเภอสำโรงและอำเภอจงกลป์ จังหวัดโอดอร์เมียนเจย ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของกัมพูชา โดยการได้สัมปทานดังกล่าวได้มีการเข้าไปยึดครองที่ดินของคนในท้องถิ่นอย่างผิดกฎหมาย โดยการพังบ้านเรือนและฆ่าสัตว์เลี้ยงของชาวบ้าน มีการลอบวางเพลิงหมู่บ้าน และทำลายพืชพันธุ์ธัญญาหารเสียหาย ทำให้ชาวบ้านถูกข่มขู่คุกคามและถูกจับกุมนำมาซึ่งการขาดความมั่นคงทางอาหารและเกิดภาวะยากจนอย่างรุนแรงต่อประชาชนกัมพูชาที่ได้รับผลกระทบ

การพิจารณาดำเนินการ

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติพิจารณาแล้วเห็นว่า กรณีร้องเรียนเป็นกรณีที่ต้องพิจารณาว่า บริษัท น. จำกัด ซึ่งเป็นองค์กรภาคธุรกิจในประเทศไทย อาจมีการดำเนินการทางธุรกิจที่ไม่เป็นไปตามหลักพันธกรณีระหว่างประเทศเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนที่ประเทศไทยเป็นภาคี ซึ่งมีหลักการพื้นฐานในองค์การธุรกิจต้องเคารพหลักสิทธิมนุษยชนโดยหลีกเลี่ยง การกระทำหรือ การมีส่วนร่วมที่จะทำให้เกิดผลกระทบด้านสิทธิมนุษยชน และการละเมิดสิทธิมนุษยชนของผู้อื่น และควรดูแลผลกระทบจากการที่องค์กรธุรกิจเข้าไปเกี่ยวข้อง ตลอดจนหาทางป้องกันหรือลดกระทบด้านสิทธิมนุษยชนที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการดำเนินการผลิตหรือการบริการขององค์กรธุรกิจ อันเป็นผลมาจากความสัมพันธ์ทางธุรกิจ แม้ว่าองค์กรธุรกิจจะไม่ได้มีส่วนทำให้เกิดผลกระทบเหล่านั้นก็ตาม

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

คณะรัฐมนตรี กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ธนาคารแห่งประเทศไทย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรจัดตั้งกลไกหรือกำหนดภารกิจการกำกับดูแลการลงทุนในต่างประเทศของผู้ลงทุนสัญชาติไทยให้เคารพต่อหลักการพื้นฐานด้านสิทธิมนุษยชนโดยนำหลักการชี้แนะแห่งสหประชาชาติด้านธุรกิจและสิทธิมนุษยชนไปปฏิบัติ

มติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เห็นควรมีข้อเสนอแนะนโยบายตามมาตรา ๑๕ (๓) แห่งพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ ตามข้อ ๗ ต่อ คณะรัฐมนตรี กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ธนาคารแห่งประเทศไทย และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้มอบหมายให้สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ขอทราบผลการดำเนินการดังกล่าวต่อไป